

Sveži večer.

Dr. V. Korun

Vse mesto je bilo zagrnjeno v bel plašč.

Nov sneg je bil zapadel. Pokrival je cesto in strehe, nadel svetilkam po ulicah bele čepice, se nasedel na drevesa po parkih, da so veje globoko klonile pod mokrim bremenom.

Ves dan pred božičem je snežilo. Pa tudi na večer je še naletavalo. Hkrati je pa bril oster sever, drevil drobne kosmiče čez ulice in strehe ter jih štrkal ljudem v lice in za vrat.

Zavijaje se v topla oblačila, so hiteli redki potniki po zasneženih pločnikih z zavitki pod pazduho. Hiteli so in izginjali v veže.

Svečan mir je bil vse povsod. Ni ga prekinjalo drdranje vozil, ne ropot tovarniških strojev; le burja je tedaj pa tedaj zatulila okrog voglov.

Oživila so pa stanovanja; ker kdor je le mogel, je prebil sveti večer med svojci. In ko so se užigale lučice na božičnih drevescih, so se zasvetila okna v nenavadnem siju.

Tudi pri Kosarjevih je bilo bajno razsvetljeno.

Sredi sprejemnice je stala smrečica. Z njenih vejic, obloženih s svetlobelo vato, da so bile kakor osnežene, so viseli pisani traki. Na vršičkih mladik pa so bile pritrjene lučke, tako da je bilo drevesce ob njih svitu v enem samem žaru.

Oh, kako težko je pričakoval Kosarjev Stanko tega večera! Kar miru mu ni dalo. Druge dni se je igral s Smolnikovim Tončkom v sobi ali na dvorišču, se kepal in stavil sneženega moža. Danes se mu pa niti igrati ni ljubilo. Bila mu je glavica polna skrbi: kakšna bo božičnica; kaj mu bo prinesla.

Ko se je znočilo, pa že kar ni mogel dočakati, da bi se odprla vrata v sprejemnico. In mamica ga je komaj zadržavala, da ni motil s svojo radovednostjo priprav za božično svečanost.

Naposled je zvonček zacingljaj in z gramofona se je oglasila pesem.:

»Sveta noč, blažena noč.«

Tedaj je atek odprl vrata in zaklical: »Srečen božič!« Nato je pa poljubil mamico in Stanka.

Ojoj, kako je bilo lepo! Stanku je kar pogled jemalo od bleska. Ni vedel, kaj bi: ali bi občudoval v tolikih lučicah žareče drevesce ali bi ogledoval v pisane ovoje zavita darila, ki so lepo razvrščena ležala pod njim.

Predramil se je, ko je atek posegel pod drevesce in izročil najprej mamici, potem pa njemu darove, ki jih je bil njima namenil. Nato je pa mamica obdarovala ateka in služkinjo. O pa tudi njega ni pozabila! Podarila mu je tako lepe in sladke stvari, da je kar vriskal od veselja, ko jih je ogledoval in pokušal.

Potem je pa rekla: »Vedi, Stanko, da nimajo povsod tako vesele božičnice kakor mi! Srečni in veseli obhajamo mi spomin na rojstvo Njega, ki je blagroval tiste, ki so usmiljenega srca. A koliko jih je, ki v bedi in togi praznujejo današnji večer! Nimajo se s čim nasititi, nimajo se ob čem ogreti. In ti ubožci občutijo nocoj, ko se mi drugi radujemo, svojo nesrečo še hujše, kakor druge dni. Kaj meniš? Ali niso potrebni in vredni našega usmiljenja?«

Stanko se zamisli. Čez nekaj časa pa reče: »Tudi Smolnikov Tonček je revček: nima božičnice; pa tudi lačen je večkrat.«

»Kako to?« se je mamica delala nevedno.

»Njegov atek nič ne zasluži, ker je bolan. Saj veš! Daleč gori na Nemškem je kopal premog. Zdaj pa leži v bolnici. Zato ne more njegovi mami nič denarja poslati; še toliko ne, da bi si sobo zakurila. Kar v mrazu sta.«

»Tak siromaček je Tonček! Ali se ti nič ne smili?«

»Smili se mi, smili.«

»I seveda se ti mora. Saj se tudi meni. Pa kaj hočeva, ko mu ne moreva pomagati.«

»Pač, pač, mama!« je vzkliknil. »Jaz sem se nečesa domislil: po njega pojdem, naj pride k nam, da bo pri naši božičnici. Ali smem?«

»Smeš že; toda ali ne bo žalosten, ko bo videl, kakšna darila si dobil ti, on, revček, pa ničesar?«

Ta mamina opomnja ga je presenetila. Na to ni bil pomislil. Po kratkem pomolku pa reče: »Mu jih bom pa jaz odstopil polovico, da ne bo žalosten.«

»Ali res?«

»Res, res!« je zatrjeval.

»No potem pa le idi po njega! Pa pripelji tudi njegovo mamol! Reci, da jo vabiva jaz in atek!« —

Bivala sta v borni sobici, ležeči v podprtitličju iste hiše, v kateri so stanovali Kosarjevi. Ob Stankovem prihodu sta pravkar klečala pred podobo Križanega in molila za ozdravljenje svojega reditelja.

Ta prizor je Stanka ganil, da ni vedel, kaj bi storil. Kar pri vratih je obstal, ročice so se mu pa kakor same od sebe sklenile k molitvi. —

»Sveta noč, blažena noč.«

se je slovesno oglašala pesem. Bila je res blažena za vse, za gostitelje in za gosta, najbolj pa za Stankovo mamol. Solze materinske sreče so

ji zablestele v očeh, ko je začel Stanko s Tončkom deliti svoja božična darila. »Ni treba, sinkol« je tedaj rekla in ga stisnila k sebi. »Ti le obdrži zase, kar je tvoje! Za Tončka in njegovo mamo sva že z atekom poskrbela.«

Pred božičnimi prazniki . . .

Kar kmalu bodo tu božične počitnice! Trdno smo prepričani, da se jih že vsi izredno veselite in da komaj čakate, da se po-
makne koledar v drugo polovico meseca decembra.

Iz prevelikega veselja do božičnih praznikov bo marsikak šolarček kar hitro odložil šolsko torbico ali aktovko — še mar mu ne bo kam — in se tekom vseh počitnic ne bo več spomnil nanjo. In če mu med tem časom mlajši bratec ali sestra odnese in pokvari knjigo ali zvezek — to bo potem tarnanja in tihega robantenja.

Pogostokrat se tudi zgodi, da tak malomarnež zadnji dan tega prostega časa ves obupan išče zvezek ali svinčnik toda — zaman. Da se tudi vam ne pripeti podobna nesreča, morate dobro poskrbeti za svoje šolske potrebščine, preden popolnoma pozabite na šolo! Shranite vse, kar je vašega, prav lepo in urejeno na primeren prostor; le tako boste hitro našli, kar potrebujete, ko bo zopet treba nastopiti pot v šolo.

Nekaj drugega bi bilo še bolje! Gotovo ste že opazili, da vaša mamica pred prazniki natančno pospravlja po vsej hiši in stanovanju in da tudi raznih omar in predalov ne pozabi pregledati. Pri tem delu ji seveda veliko ne morete pomagati, pač pa lahko storite nekaj drugega. Kaj, ko bi se ob tej priliki tudi vi lotili svojih omaric in predalčkov, kjer shranjujete šolske stvari, igračke in drugo. Če kdo izmed vas nima svojega varnega prostorčka za shranjevanje knjig in drugih reči, tedaj naj ob priliki pospravljanja lepo poprosi mamico, da mu določi majhen prostor v omarici ali vsaj skromen predalček. Tja pa potem zložite prav vse, kar premorete: šolske knjige lepo skupaj, zvezke na poseben kupček, peresnike, svinčnike in radirko pa v peresnico. Če imate že kakšen letnik »Zvončka« ali kakšno povestno knjigo, ki vam jo je žreb naklonil pri Zvončkovih ugankah, tedaj je to že majčkена knjižnica, ki mora biti seveda tudi lepo urejena na posebnem prostorčku. Marsikdo izmed vas ima gotovo še dosti igračk; tudi te naj bodo shranjene vedno lepo v redu, da se ne pokvarijo in ne izgube.

Ako boste imeli na ta način vse svoje reči spravljene v redu že pred Božičem, tedaj bodo prazniki za vas še lepši in še bolj brez skrbi. Ob zopetnem pričetku šole pa vam ne bo treba kakor nerednejem iskati knjige kdo ve kje — saj bodo vse na določenem mestu, kamor ste jih spravili.

In prav vesele božične praznike in srečno novo leto!